

Ainevaldkond „Ideest teostuseni“ 8. klassis

1. Aine maht: 2 tundi nädalas, 70 tundi aasta

Kursus „Rahvuslik käsitöö II”

Kursus „Rahvuslik puutöö II”

Kursus „Kodundus III”

Kursus „Mobiilifotograafia”

2. Õppeaine eesmärgid:

- 1) õpilane viib ellu loomeideid, kasutades selleks sobivaid tehnikavõtteid ja materjale;
- 2) õpilane tunneb rõõmu iseseisvalt oma tööde kavandamisest ja organiseerimisest;
- 3) õpilane väärtustab disainimist ning analüüsib täidetud ülesandeid ja saadud tagasisidet;
- 4) õpilase individuaalsetest võimetest lähtuvalt kasutatakse diferentseeritud ülesandeid, mille sisu ja raskusaste toetavad õpilast teha töö iseseisvalt lõpuni ning suurendavad õpilase õpimotivatsiooni ja rõõmu tehtud tööst;
- 5) õpilane vastutab oma õppimise ja loovtööde eest ning otsib vajaduse korral lahendusi koostöös õpetajaga;
- 6) õpilane kujundab, esitleb ja põhjendab oma arvamust õppe käigus;
- 7) õpilane seostab õpitud teoreetilised teadmised igapäevaelus vajalike praktiliste oskustega;
- 8) Õpilane märkab ning arvestab disaini seost Eesti kultuuritraditsioonidega.

Õppesisu ja tegevused	Õpitulemused
Kursus „Rahvuslik käsitöö II” 1. Sümbolid ja märgid rahvakunstis 2. Eesti etnograafia inspiratsiooniallikana 3. Mustrid ja nende tähendus eesti rahvakunstis 4. Kindad ning nende ajalugu maailmas ja Eestis 5. Ringselt kudumine 6. Kirjamine, erinevate koekirjade kudumine skeemi järgi 7. Silmuste arvestamine, silmuste kahandamine ja kasvatamine 8. Kootud eseme viimistlemise viisid	Kursus „Rahvuslik käsitöö II” 1. Õpilane teab sümbolite ja märkide tähendust rahvakunstis ning kasutab etnograafilisi esemeid oma loomingus inspiratsiooniallikana 2. Õpilane tunneb ja väärtustab Eesti kultuuripärandit 3. Õpilane oskab ringselt kududa, teab kirjamise olemust ja oskab lihtsama koekirja järgi ringselt kududa 4. Õpilane oskab arvestada oma tööle silmuseid, võttes aluseks oma lõnga ja varraste suuruse

	<ol style="list-style-type: none"> 5. Õpilane oskab kudumise käigus silmuseid kahandada ja kasvatada 6. Õpilane teab kudumi viimistlemise viise ja oskab neid kasutada 7. Õpilane mõistab ja väärtustab käelise tegevuse vajalikkust igapäevaelus 8. Õpilane järgib töötades ohutusnõudeid ning hoiab korras töökoha 9. Õpilane teadvustab ning järgib tervisekaitse- ja tööohutusnõudeid
<p>Kursus „Rahvuslik puutöö II”</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Tehnoloogia igapäevaelus 2. Töömaailm ja töö planeerimine 3. Tooraine ja tootmine. Ressursside säästlik tarbimine 4. Disain 5. Viimistlemine ja pinnakatted 6. Materjalid ja nende töötlemine 7. Optimaalse töötlusviisi valimine 8. Toodete liitevõimaluste kasutamine 9. Tervisekaitse- ja tööohutusnõuded töötlemises, ohutud töövõtted 	<p>Kursus “Rahvuslik puutöö II”</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Õpilane kirjeldab ja analüüsib inimtegevuse mõju loodusele ning keskkonnale 2. Õpilane mõistab iseenda osaluse olulisust tehnoloogilistes protsessides tulevikus ja vastutust nende eetilise kujundamise eest. 3. Õpilane teadvustab ressursside piiratud hulka ning tarbib ressursse säästvalt ja jätkusuutlikult 4. Õpilane planeerib ülesande ja disainib toote ning esitleb seda 5. Õpilane teab ja kasutab toodete viimistluse võimalusi. 6. Õpilane teab pinnakatete omadusi ja kasutamise võimalusi 7. Õpilane arvestab ergonoomia ja ornamentika põhieegleid ning oskab neid töös rakendada 8. Õpilane loeb skeeme, lihtsat kooste- ja ehitusjoonist; 9. Õpilane joonestab jõukohast tehnilist joonist, vormistab ja esitleb seda 10. Õpilane kasutab toodet valmistades mitmesuguseid töövahendeid ning valib sobivaima töötlusviisi 11. Õpilane tunneb ja kasutab töötlemisel

	<p>masinaid ning mehhanisme</p> <p>12. Õpilane valmistab omanäolisi tooteid, tunneb ja kasutab mitmeid liitevõimalusi</p> <p>13. Õpilane kujundab välja oma positiivsed väärtushinnangud ja kõlbelised tööharjumused</p> <p>14. Õpilane teadvustab ning järgib tervisekaitse- ja tööohutusnõudeid, kasutab ohutult masinaid ning töövahendeid</p>
<p>Kursus „Kodundus III”</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Mitmekülgse toiduvaliku tähtsus tervisele 2. Vajaliku teabe hankimine tänapäeva teabelevist, selle analüüs ja kasutamine. Lisaained toiduainetes 3. Eestlaste toit läbi aegade 4. Kuumtöötlemise viisid. Toiduainete muutused kuumtöötlemisel, toitainete kadu. Toiduainete riknemise põhjused 5. Taignatooteid ja erinevad kergitusained ning taignatoodete küpsetamise viisid 6. Hügieeninõuded toiduainete säilitamise korral. Toiduainete säilitamine ja konservimine 7. Töö planeerimine üksi ja rühmas töötades 8. Lauakatmisviisid erinevate toitude serveerimisel 9. Õiglane kaubandus 	<p>Kursus „Kodundus III”</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Õpilane teab mitmekülgse toiduvaliku tähtsust oma tervisele ja oskab otsida toiduainete toiteväärtust pakenditelt 2. Õpilane kasutab menüüd koostades õppekirjandust ja teabeallikaid 3. Õpilane teab tähtsamaid toiduainete kuumtöötlemise viise 4. Õpilane tunneb peamisi maitseaineid ja roogade maitsestamise võimalusi 5. Õpilane valmistab retsepti, kasutades kuumi ja külmi roogi 6. Õpilane teab erinevaid taignatooteid ja võrdleb erinevaid kergitusaineid ning on proovinud küpsetada taignatooteid 7. Õpilane arvestab rühma ülesandeid täites kaasõpilaste arvamusi ja väärtushinnanguid 8. Õpilane oskab kujundada ja katta lauda tulenevalt valmistatud toidust
<p>Kursus „Mobiilifotograafia”</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Lühiülevaade fotograafia ajaloost 2. Fotograafia põhimõisted 3. Fotokaamerad 	<p>Kursus „Mobiilifotograafia”</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Õpilasel on ülevaade fotograafia sünni- ja arenguloost 2. Õpilane teab fotograafia põhimõisteid

<ol style="list-style-type: none"> 4. Kadreerimine 5. Kompositsioon fotograafias 6. Perspektiiv fotograafias 7. Valgus fotograafias 8. Värv fotograafias 9. Mustvalge foto 10. Erinevad žanrid fotograafias (loodusfotograafia, portreefotograafia, moefotograafia, arhitektuurifotograafia, stuudiofotograafia, dokumentalistika, tänavafotograafia jm) 11. Loo jutustamine piltides 12. Eetika fotograafias 13. Loometöö esitlemine 14. Refleksioon 15. Vastastikhindamine 	<p>(ava, säri, katik, objektiiv jm)</p> <ol style="list-style-type: none"> 3. Õpilasel on ülevaade eri tüüpi kaamerateest ja nende eripärast 4. Õpilane peab pildistades silmas kolmandikureeglit, koonduvaid jooni ning pildi küljesuhteid 5. Õpilane teab hea kompositsiooni peamisi põhimõtteid ja kasutab neid pildistades 6. Õpilane leiab pildistades huvitavaid vaatenurki 7. Õpilane pildistab erinevates valgusoludes nii, et fotol ei ole tugevalt üle- või alasäritatud alasid 8. Õpilane kasutab pildistades teadmisi värvidest – soe-külm, toon-toonis, vastandvärvid 9. Õpilane mõtleb mustvalgelt, märkab ning kasutab valgust ja varje 10. Õpilane teab fotograafiažanre ja nende eripära 11. Õpilane loob pildiseeria, mis jutustab mingit lugu 12. Õpilane on oma tegevuses eetiline 13. Õpilane esitleb oma loomingut, selgitab tehtud otsuseid ja valikuid 14. Õpilane reflekteerib oma loometööd ja ennast õppes 15. Õpilane tagasisidestab konstruktiivselt kaasõpilaste töid
--	--

3. Üldpädevuste kujundamise võimalusi; LME-programmi ja 7 harjumuse põhimõtete kasutamine

III kooliastmes keskendutakse õppimise käigus rohkem loometööle ning töö teadlikule korraldamisele. Õpetuses järgitakse käsitöösese tootearendustsükli, teabe kogumist, idee leidmist ja eseme kavandamist. Oluline on töö ajaline ning tehnoloogiline kavandamine kuni töö valmimise ja esitlemiseni.

LME ja 7 harjumuse kasutamise põhimõtted

Erinevatel kursustel valmivaid töid planeerides saavad õpilased sõnastada lõppeesmärgid, st kavandada oma tegevusi **lõppeesmärgi silmas pidades**. Ainevaldkonna „Ideest teostuseni“ kursuste 8-nädalane ülesehitus võimaldab õpilasel selgelt mõista, kus nad parajasti on, kui neil on üksnes idee, ja kuhu nad liiguvad, kui nad soovivad näha valmis eset/toodet 8 nädala möödudes.

Projektitöid tehes kogevad õpilased, et tervik saab olla suurem kui selle koostisosade summa. **Sünergia** mõistmise kaudu arenevad õpilaste sotsiaalsed oskused: heatahtlikkus, kaasläsi arvestav käitumine, organiseerimiseks ja meeskonnatööks vajalikud oskused.

Rühmatööde käigus saavad õpilased harjutada mõtlemist **võidan-võidan**, kuna rühmatööd eeldavad maksimaalse panuse andmist üksi- ja ühistöösse, üksteiselt õppimist ja ühisele lõppeesmärgile suunatud tegevust ning ühistöö tulemuse analüüsimist ja hindamist. Seeläbi suudavad õpilased edaspidi oma õppes enam vastutada oma valikute ja otsuste eest, teha koostööd, olla tasakaalukad ning enesekindlad.

Üldpädevuste kujundamine

1. Suhtluspädevus (sh võõrkeeltepädevus)

Teavet kogudes areneb õpilase funktsionaalne kirjaoskus ning täieneb tema tehnoloogiasõnavara. Oma tööd esitledes ja valikuid põhjendades saadakse esinemiskogemusi ning areneb väljendusoskus. Tööülesannete ning projektide tarvis materjali ja teabe otsimine ning uurimine soodustavad võõrkeelte omandamist.

2. Matemaatikapädevus

Ainevaldkonnas „Ideest teostuseni“ kasutab õpilane oma töös loogilist mõtlemist ning matemaatikateadmisi. Õpilase arvutustel ja mõõtmistel on praktiline tagajärg, vigu ja nende tagajärgi märgatakse kohe, analüüs ning parimate lahenduste leidmine on paratamatus.

3. Digipädevus

Õpilane suudab kasutada uuenevat digitehnoloogiat õppimisel; leida ja säilitada digivahendite abil infot ning hinnata selle asjakohasust ja usaldusväärsust; osaleda digitaalses sisuloomes, sh tekstide, piltide, multimeediumide loomisel ja kasutamisel; kasutada probleemilahenduseks sobivaid digivahendeid ja võtteid ning suhelda ja teha koostööd erinevates digikeskkondades.

4. Loodusteaduste pädevus

Töötamine erinevate loodus- ja tehismaterjalidega eeldab tutvumist nende omadustega. Eri

kursustel puutub õpilane otseselt kokku mitmete erinevate materjalidega ning nende keemiliste ja füüsikaliste protsessidega.

5. Sotsiaalne pädevus

Tehnika ja tehnoloogia arengu tundmine, arengu põhjuste teadvustamine ja edasiste arengusuundade mõistmine aitavad kaasa inimühiskonna arengu tunnetamisele. Ühiselt töötades õpitakse teisi arvestama, käitumisreegleid järgima ning oma seisukohti kaitsma. Tutvumine eri maade kultuuritraditsioonide ja nende kujunemise põhjustega aitab mõistvalt suhtuda teistesse rahvustesse ja erinevustesse meie endi hulgas.

6. Kunstipädevus

Erinevate esemete disainimine ning valmistamine pakub õpilastele loomingulise eneseväljenduse võimalusi. Õpitakse hindama uudseid ja isikupäraseid lahendusi ning märkama esemete disaini otstarbekust ja seoseid kunstiloomingu ning kultuuritaustaga.

7. Tervise- ja kehakultuuripädevus

Praktilistes ülesannetes kinnistub õpilaste terviseteadlik käitumine, ergonoomika põhimõtete arvestamine ning tervisliku toitumise ja sportliku eluviisi väärtustamine.

4. Läbivate teemade rakendamise võimalusi

Ainevaldkond „Ideest teostuseni“ seostub kõigi läbivate teemadega.

1. Elukestev õpe ja ettevõtlikkus

Tutvumine tehnoloogia arengu ja inimese rolli muutumisega tööprotsessis aitab tunnetada pideva õppimise vajadust. Oma ideede rakendamiseks tehnoloogia võimaluste valimine, töö kavandamine ning üksi ja üheskoos töötamine aitavad arendada ning analüüsida oma võimeid. Algatusvõime, ettevõtlikkus ja koostöö on tihedalt seotud ainevaldkonna „Ideest teostuseni“ kursuste sisuga. Oma ideede realiseerimise ja töö korraldamise oskus on üks valdkonna õppeainete põhilisi eesmärgi. Ettevõtlikkust toetavad oskuslikult elluviidud projektid, mis võimaldavad õpilastel oma ideid ja võimeid proovida.

2. Keskkond ja tervis

Tähtis on toodet valmistades kasutada säästlikult nii loodus- kui ka tehismaterjale. Tähelepanu pööratakse keskkonnasäästlike tarbimisharjumuste kujundamisele ja kujunemisele. Jäätmete sorteerimine ning energia ja ressursside kokkuhoid tundides aitavad kinnistada ökoloogiateadmisi. Erinevate tööliikide puhul tutvutakse tööohutusega ning arvestatakse ohutusnõudeid. Tutvumine erinevate looduslike ja sünteetiliste materjalidega ning nende omadustega aitab teha esemelises keskkonnas tervisest lähtuvaid valikuid. Tervisliku toitumise põhitõdede omandamine ning tervislike toitumise praktiline valmistamine loovad

aluse terviseteadlikule käitumisele.

3. Kultuur ja väärtused

Tutvumine esemelise kultuuri, kommete ja toitumistavadega võimaldab õpilastel näha kultuuride erinevust maailma eri paigus ning teadvustada oma kohta mitmekultuurilises maailmas. Õpitakse märkama ja kasutama rahvuslikke elemente esemete disainimisel. Ainevaldkonna „Ideest teostuseni“ kursustel kujuneb väärtustav suhtumine töösse ning töö tegijasse. Rühmas töötades õpitakse üksteist arvestama, arendatakse organiseerimisoskust ning lahendatakse võimalikke erimeelsusi.

4. Tehnoloogia ja digikeskkond

Oma töid kavandades ja ainealaste projektide tarvis infot kogudes õpitakse kasutama eri teabekanaleid ning hindama kogutud info usaldusväärsust. Internet võimaldab kursis olla tehnoloogiauuendustega ning tutvuda disainerite ja käsitöötajate loominguga terves maailmas. Arutletakse intellektuaalomandi kaitse ning arvuti kasutamise võimaluste üle oma tööde kavandamisel ja esitlemisel. Õpitakse oma tööd virtuaalkeskkonnas esitlema. Tutvumine arvuti abil juhitavate täisautomaatsete seadmetega ning võimaluse korral ka nendega töötamine aitavad tunnetada tänapäevaseid tehnoloogiavõimalusi.

5. Lõiming teiste ainetega

Ainevaldkond „Ideest teostuseni“ toetub teistes õppeainetes omandatud teadmiste, võimaldades jõuda praktilistes tegevustes mõistmiseni, et teadmised on omavahel seotud ning rakendatavad praktilises igapäevaelus. Abstraktsele analüüsile lisanduvad nägemise, kimpimise ja katsetamise võimalused ning silmaga nähtav tulemus.

Korraldatavad eri ainete projektid lubavad siduda aine eri valdkondi, luua ainevaldkonnasiseseid seoseid ning seoseid teiste õppeainetega, näiteks bioloogia ja kunsti „Köögiviljaprojekt“. Kodundusõppes saab rakendada teoreetilistes õppeainetes (nt bioloogias, keemias, matemaatikas) omandatud praktilistes toiduvalmistamistundides. Rahvuslik puutöö loob head võimalused rakendada teoreetilistes õppeainetes (nt füüsikas, keemias, bioloogias, matemaatikas, kunstis) omandatud praktiliste asjade valmistamise tundides.

6. Hindamine

Aines lähtutakse Peetri lasteaed-põhikooli hindamisjuhendist ning hinnatakse õpilasi mitmeeristavalt. Mitmeeristava hindamise puhul määratakse piisav õpitulemus, millele vastamise korral väljendatakse tulemust hindegaga AR ja oodatava õpitulemuse ületamise korral hindegaga AR+. Oodatavast madalamal tasemel tulemust väljendatakse hindegaga MA.

Mitteeristava hinde kujunemisel võetakse aluseks tagasiside selle kohta, mis mahus on õpilane omandanud teadmised ja oskused ning mil määral on tal kujunenud oskused omandatud teadmisi iseseisvalt tava- ja uutes olukordades rakendada ning analüüsida, tehtud järeldusi ja otsuseid kriitiliselt hinnata ning luua uusi seoseid. Hinnatakse õpilaste püüdlikkust, osalemist õppes ja teoreetilisi teadmisi. Arvestuse saamiseks tuleb sooritada kõik õpiülesanded.

Õppeülesande lahendamisel hinnatakse:

- 1) kavandamist ja planeerimist (originaalsust, iseseisvust, oskust põhjendada tehtud otsuseid/valikuid);
- 2) valmistamist (materjalide ja töövahendite kasutamise oskust, omandatud teadmiste rakendamist praktikas, tööohutusnõuete ja hügieenireeglite järgimist, iseseisvust, koostööoskust);
- 3) töö tulemust (kavandatu õnnestumist, viimistlust ja kvaliteeti, töö õigeaegset valmimist, esitlemise oskust);
- 4) õpilase arengut, püüdlikkust ning kodukorra täitmist.